

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי

קריטריונים לפתיחת כיתות מדעיות טכנולוגיות בבתי ספר שנת הלימודים תשפ"ג ואילך

עתודה מדעית טכנולוגית להייטק (עמ"ט-טק)

תקנות: 20-64-01-01

רקע כללי ומטרת התוכנית:

בהמשך להחלטת ממשלה מספר 1852 התוכנית הלאומית להגדלה ופיתוח הון אנושי מיומן לתעשיית ההייטק והחדשנות ושילוב קבוצות בייצוג חסר, מיום 11 ספטמבר 2022, וכחלק מהתכנית הכללית להגדלת מספר התלמידים הלומדים את מקצועות פיסיקה ומדעי המחשב בשלבי הגיל (חט"ב וחטיבה עליונה);

ובהמשך להחלטת ממשלה מספר 550 מיום 24 אוקטובר 2021 לצמצום פערים בחברה הערבית וכחלק מהתכנית הכללית שבאה לקדם תלמידים במגזר הערבי/בדואי לצורך שילובם בהמשך בשוק התעסוקה;

מבקש משרד החינוך - המינהל לחינוך טכנולוגי, להזמין בתי ספר הנמנים עם הגופים המתוקצבים כמפורט להלן להשתתף ולקבל תקצוב עבור תכנית עמ"ט - טק, עתודה מדעית טכנולוגית להייטק. זאת, ע"מ לקדם ולעודד השתלבות התלמידים אלו בעתיד בצבא, במערך הלימודים האקדמיים ובתעסוקה בתחומים עתירי הידע.

יצוין כי במקביל מתקצב המשרד את תכנית עתודה מדעית טכנולוגית (עמ"ט), ואולם תכנית עמ"ט טק שונה בכמה היבטים: האחד, התמקדות במקצועות פיסיקה ומדעי המחשב דווקא, והשנייה, התמקדות באוכלוסיות יעד ספציפיות, בהתאם להחלטות הממשלה האמורות.

עיקרי תכנית עמ"ט טק:

התוכנית מושתתת על העקרונות הבאים:

- א.1. איתור תלמידים בעלי פוטנציאל בתחומים המתמטיים- המדעיים-הטכנולוגיים החל מכיתה ז'.
- א.2. חשיפת תלמידים בעלי פוטנציאל הצטיינות בתחומי המתמטיקה והמדעים לתוכנית מאתגרת וברמה לימודית גבוהה.
- א.3. למידה של תחומי המתמטיקה, הפיסיקה והטכנולוגיה בקבוצות, לפי תכנית לימודים המובילה ל- 5 יח"ל במקצועות הרלוונטיים.
- א.4. החל מחטיבת הביניים, התלמידים המשתתפים בתוכנית לומדים תכנית תוספתית בפיסיקה ובמדעי המחשב, המהווה הרחבה, העמקה והעשרה לתכנים המדעיים והטכנולוגיים הנלמדים בתוכנית הלימודים הרגילה.
- א.5. שיפור תשתיות המעבדות, בבתי הספר שיבחרו, באמצעות הצטיידות.

התכנית תפעל בבתי הספר העל יסודיים ברצף שש שנתי בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה. בחטיבת הביניים תלמידי התכנית לומדים שעות תוספתיות במתמטיקה, פיסיקה, מדעי המחשב, על פי תכניות לימודים ייחודיות. בתי הספר יקבלו תקציב הצטיידות למעבדות לצורך קיום ניסויים ופרויקטים הדרושים בתכנית בהתאם לתכנית הלימודים ולתקציב הייעודי המאושר להצטיידות. בחטיבה העליונה מקבלים תלמידי התכנית שיעורי תגבור במתמטיקה, בפיסיקה ובטכנולוגיה שמותאמים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי

לצורכי התלמידים. שיעורי התגבור ניתנים בקבוצות למידה מותאמות ומטרתם לסייע לתלמידים לעמוד במחויבות שלקחו על עצמם בלימודי המתמטיקה הפיסיקה והטכנולוגיה ברמת 5 יח"ל.

התוכנית מובילה להשגת תעודות בגרות בתחומי המדע והטכנולוגיה באחת מהחלופות:

א. תעודת בגרות 555

ב. תעודת בגרות עם הסמכה טכנולוגית 3.3 (חוזר מנכ"ל 1/9/15).

תעודות אלו כוללות, מעבר לדרישות החובה לזכאות לתעודת בגרות את אוסף המקצועות הבאים:

בגרות 555

1. מתמטיקה ברמה מוגברת – 5 יח"ל.
2. פיסיקה ברמה מוגברת 5 יח"ל.
3. מגמה טכנולוגית מקצוע מוביל, או מדעי המחשב ברמה של 5 יח"ל

בגרות עם תעודת הסמכה טכנולוגית 3.3, בנוסף לתנאי בגרות 555 גם את המקצועות הבאים

1. מגמה טכנולוגית מקצוע התמחות (פרויקט) 5 יח"ל
2. אנגלית ברמה מוגברת – 5 יח"ל.
3. שפת אם בעברית 2 יח"ל או שפת אם ערבית 3 יח"ל.

ככלל, מינהל חינוך טכנולוגי יוכל לתקצב במסגרת התוכנית:

בתי ספר בהם ייפתחו קבוצות בכיתות ז' ו'או י'.

הגופים המתוקצבים:

בעלויות שהן רשויות מקומיות/עמותות/חברות לתועלת הציבור המחזיקות ברישיון כדין לפי חוק פיקוח על בתי הספר התשכ"ט - 1969 שהן מלכ"ר עבור בתי הספר בחטיבה העליונה (י-י"ב או ט-יב) או חט"ב, ובלבד שמתקיים רצף שש שנתי עם חט"ע כמפורט בהמשך והם נמנים על אחד מאלה:

1. בתי ספר מהמגזר הערבי והבדואי (בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה 550).
2. בתי ספר בעשירוני טיפוח 6-10, וזאת בהתבסס על דו"ח וועדת פרלמנטר¹ ונוכח הפערים שנמצאו בנתוני הבגרות של שנת תש"פ, לפיהם אחוז התלמידים שניגשו לבגרות במקצועות ההייטק (מתמטיקה + מדעי המחשב/פיזיקה) במדד טיפוח 1-5 היה 75%, בעוד שאחוז התלמידים שסיימו את מקצוע ההייטק במדד טיפוח 6-10 הוא 25% בלבד.

¹ הוועדה להגדלת ההון האנושי להייטק מחודש נובמבר 22

תלמידים בעלי פוטנציאל בתחומי המתמטיקה, המדע והטכנולוגיה מכיתות ז'–י"ב.

הפעילות המתוקצבת

1. תגבור לימודי באמצעות תקצוב של ש"ש (מעבר לשעות הבסיס המתוקצבות) לצורך קידום המצוינות בתחומי הדעת הבאים : מתמטיקה, פיסיקה ומדעי המחשב, והמגמות הטכנולוגיות.
2. רכישת ציוד ומכשור מתקדמים לסדנאות ולמעבדות המדעיות/טכנולוגיות (בחט"ב או בחטיבה העליונה) במוסדות החינוך על פי המפרט המאושר המופיע באתר עתודה מדעית טכנולוגית. גובה התקציב עבור כל אחד מהסעיפים שלעיל מפורט בסעיף ז' להלן.

תנאי סף להשתתפות המוסד החינוכי בתכנית:

על מוסדות החינוך עבורם מבוקשת ההקצבה לעמוד בכל תנאי הסף הבאים :

1. מוסד החינוך בבעלות רשות מקומית או בבעלויות שהן מלכ"ר, שהם בפקוח משרד החינוך ושיש ברשותם רישיון תקף.
2. בבתי ספר בהם לא קיים מסלול של 5 יח"ל מתמטיקה, מנהל בית הספר מתחייב לפתוח מסלול זה, כבר בשנה השנייה לתחילת פעילות כיתת עמ"ט טק. אם וכאשר לא תפתח הכיתה התוכנית תופסק בבית הספר.
3. בבתי ספר בהם לא קיימת מגמה טכנולוגית, מנהל בית הספר מתחייב לפתוח מגמה טכנולוגית רלוונטית כבר בשנה השנייה לתחילת פעילות כיתת עמ"ט טק, אם וכאשר לא תפתח מגמה אחת לפחות התוכנית תופסק בבית הספר.
4. מוסד החינוך ילמד את תכנית הלימודים המחייבת במלואה.
5. מוסד החינוך יעמיד אחראי מטעמו על ריכוז התוכנית בחט"ב.
6. מוסד החינוך יעמיד אחראי מטעמו על ריכוז התוכנית בחט"ע.
7. התכנית היא שש שנתית וע"כ המוסד מחויב לקיימה הן בכיתה ז' והן בכיתה י' ע"מ לאפשר רצף לימודי. כאשר מדובר בחט"ב עצמאית, עליה להיות מזינה של חט"ע שמקיימת את התכנית ויחד מתקיים הרצף השש שנתי והכל להנחת דעתו של הגורם המקצועי במשרד.
8. בתכנית העתודה המדעית הטכנולוגית בחט"ב ייתכנו אחת משתי האפשרויות הבאות:
 1. קבוצה מתוך כיתת אם תקנית.
 2. קבוצה שהיא עצמה כיתת האם.
9. בקבוצה/ בכיתה עמ"ט טק בחט"ב ישתתפו 25 תלמידים לכל הפחות. בבתי ספר בהם פחות מ-100 תלמידים בשכבה, תמנה הקבוצה לפחות 20% מכלל תלמידי השכבה.
10. קבוצת עמ"ט טק בחט"ב תמנה מספר תלמידים מקסימלי כפי שמופיע בחוזר מנכ"ל לכיתה תקנית.
11. קבוצת עמ"ט טק בחט"ע, תוגדר מכלל התלמידים הניגשים לבגרות 555 או תעודת הסמכה 3.3, כפי שהוגדרו לעיל.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי

12. החל מהשנה העוקבת לשנת ההצטרפות, שיעור תלמידי המתמטיקה ברמת 5 יח"ל בשכבת י' מכלל תלמידי השכבה, יהיה גבוה לפחות ב - 10% משיעור הבוגרים שנגשו ל- 5 יח"ל במתמטיקה בשנת הלימודים הקודמת. על מנת להמשיך בתכנית לאחר שנתיים, מוסד החינוך יידרש לעמוד באחת מהחלופות הבאות:

שיעור התלמידים בשכבת י"ב הניגשים ל- 5 יח"ל במתמטיקה מכלל תלמידי השכבה גבוה ב- 1.5% לפחות משיעור הבוגרים שניגשו ל- 5 יח"ל במתמטיקה בשנת הלימודים הקודמת.

שיעור התלמידים בשכבת י"ב העומדים בתנאי תכנית העתודה (555) מכלל תלמידי השכבה גבוה ב- 1.5% לפחות משיעור הבוגרים שעמדו בתנאי תכנית העתודה בשנת הלימודים הקודמת.

שיעור התלמידים בשכבת י"ב העומדים בתנאי הסמכה 3.3 מכלל תלמידי השכבה גבוה ב-5% לפחות משיעור הבוגרים שתנאי ההסמכה בשנת הלימודים הקודמת.

שיעור התלמידים בשכבת י"ב הניגשים ל- 5 יח"ל במתמטיקה מכלל תלמידי השכבה גדול ב- 12% משיעור הבוגרים שניגשו ל- 5 יח"ל במתמטיקה בשנת ההצטרפות של בית הספר לתכנית.

שיעור התלמידים בשכבת י"ב אשר ניגשו ל- 5 יח"ל במתמטיקה בשנת הלימודים הקודמת עומד לפחות על 25% מכלל תלמידי השכבה בבית הספר.

13. בבתי ספר בהם אין מסלול לימודי 5 יח"ל מתמטיקה המוסד יידרש לעמוד בקריטריונים שצוינו בסעיף 12 תוך שלוש שנים.

14. במקרים חריגים, ועדת ההיגוי של התכנית רשאית להמליץ לבית ספר אשר לא עמד בתנאי התכנית אפשרות לשנת ניסיון נוספת, בתנאים שתקבע (לרבות גריעת שכבות גיל המשתתפים בתוכנית) ובהתאם לנימוקים מיוחדים שיירשמו. המלצת הוועדה תובא לאישור ועדת ההקצבות.

15. מוסד החינוך יעמיד לצורך לימודי התוספת בפיסיקה בחטיבת הביניים, מורה לפיסיקה שקיבל את אישור המפמ"ר לפיסיקה.

16. מוסד החינוך יעמיד לצורך לימודי המתמטיקה בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה, מורה למתמטיקה שקיבל את אישור המפמ"ר להוראת המתמטיקה.

17. מוסד החינוך יעמיד לצורך לימודי התוספת במדעי המחשב בחטיבת הביניים מורה למדעי המחשב שקיבל את אישור המפמ"ר למדעי המחשב.

18. קיימות במוסד החינוך תשתיות פיזיות הנדרשות על פי התקן בסדנאות או במעבדות לקליטת הציוד.

19. מוסד החינוך הביע הסכמתו להצטרף לתוכנית ויתחייב בכתב, בחתימת מנהל המוסד כי יעמוד בכל תנאיה:

- יישום תכנית הלימודים המחייבת במלואה.
- אחריות על השתתפות המורים ורכזי התכנית בחט"ב ובחט"ע בהשתלמויות.
- הקצאת כל שעות הלימוד התוספתיות בחט"ב ובחט"ע בנוסף לשעות התקן.
- העברה מעת לעת, ולפי בקשה נתונים רלוונטיים למשרד החינוך או מי מטעמו לצורך בקרה, הערכה ומדידה.

20. התקצוב עבור בית הספר מותנה בעמידה בתנאי הסף במשך כל תקופת השתתפות בית הספר בתוכנית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי
21. תהליך קבלת התלמידים לכיתה ז' יתבצע כמפורט בנספח 1.

22. במוסד החינוך לא מתוקצבת תכנית נוספת לקידום מדעים/ מתמטיקה מטעם המשרד, למעט בתי ספר בהם מעל 7 כיתות בשכבה.

קריטריונים ומדדים - תקציב שעות הוראה

ראשית יתוקצבו בתי"ס ממלכתיים חדשים שהצטרפו לתוכנית לראשונה לאחר שעמדו בתנאי הסף. בשכבות ז' י' ובכל שנה תתווסף שכבה נוספת עד לרצף שש שנתי. בשל מגבלת תקציב, יתקצבו בתי ספר חדשים העומדים בתנאי הסף ורק לאחר מכן יתאפשר לבתי ספר לפתוח כיתה שנייה. התקציב יינתן תחילה לבית ספר בעל הניקוד הגבוה ביותר ולאחר מכן לזה שאחרי וכן הלאה עד לגמר התקציב המיועד לשעות הוראה לפי הקריטריונים הבאים:

ניקוד	קריטריון	
שש שנתי - 15 נק' חטי"ע (שלוש/ארבע שנתי) - 5 נק'	רצף הוראה	1
עד 150 תלמידים בשכבה - 5 נק' בין 151 ל- 250 - 10 נק' מעל 251 תלמידים - 15 נק'	מספר ממוצע של תלמידים בשכבה בבית הספר	2
מדד טיפוח 1-3 - 3 נק' מדד טיפוח 4-6 - 6 נק' מדד טיפוח 7-8 - 10 נק' מדד טיפוח 9-10 - 12 נק'	מדד טיפוח חטי"ע	3

מפתח התקצוב - שעות הוראה תוספתיות

הקצאת השעות התוספתיות לבית הספר, לפי הטבלה הבאה:

שנה ראשונה	שנה שנייה	שנה שלישית	
7 - כיתה ז'	14 - כיתה ז'+ח'	20 - כיתה ז'+ח'+ט'*	חטיבת ביניים
7	14	21	חטיבה עליונה

* בכדי לעודד אוכלוסיות מיוחדות ובאישור מיוחד של ועדת ההקצבות, וע"ב המלצת היחידה המקצועית, תינתן אפשרות לפתיחת כיתה או קבוצה נוספת בשכבה בבתי ספר העומדים בכל התנאים הבאים:

- א. בבית הספר יש לפחות 7 כיתות בשכבה;
 - ב. שיעור הבנות בכיתות/קבוצות עמ"ט בחי"ט יהיה 50% לכל הפחות
- בית ספר העומד בכל התנאים האמורים יקבל 6 ש"ש לכיתה הנוספת בשכבה בחטי"ב מעבר ל 20 ש"ש בחטי"ב לעיל.

בחטיבות העליונות הקצאת השעות התוספתיות תיעשה באופן דיפרנציאלי לפי גודל הקבוצה (מספר הניגשים ל 5 יח"ל מתמטיקה ומספר המוסמכים 3.3, בשנה הקודמת), התהליך יתבצע באופן הדרגתי כמפורט בטבלה הבאה:

**מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי**

הקצאת שעות עמ"ט (עפ"י מספר התלמידים הניגשים - 5 יח"ל מתמטיקה בשנת אשתקד):

קטגוריה - גודל קבוצה עמ"ט	מספר שכבות המשתתפות בתוכנית	תשפ"ג ואילך
קטן – 2 עד 15 תלמידים	שכבה אחת	3
	שתי שכבות	6
	שלוש שכבות	8
בינוני -16-30 תלמידים	שכבה אחת	4
	שתי שכבות	8
	שלוש שכבות	10
גדול 31-45 תלמידים	שכבה אחת	5
	שתי שכבות	9
	שלוש שכבות	13
גדול מאוד - מעל 45 תלמידים	שכבה אחת	6
	שתי שכבות	10
	שלוש שכבות	14

הקצאת שעות הסמכה 3.3 (עפ"י מספר מסיימי הסמכה 3.3 בשנת אשתקד):

קטגוריה-גודל קבוצה. מספר תלמידים מסיימי הסמכה 3.3 בשנה שעברה	מספר שכבות המשתתפות בתוכנית	תשפ"ג ואילך
קטן – 3 עד 7 תלמידים	שכבה אחת	2
	שתי שכבות	4
	שלוש שכבות	7
בינוני 8-11 תלמידים	שכבה אחת	3
	שתי שכבות	5
	שלוש שכבות	8
גדול 12-19 תלמידים	שכבה אחת	4
	שתי שכבות	6
	שלוש שכבות	9
גדול מאוד - מעל 20 תלמידים	שכבה אחת	5
	שתי שכבות	7
	שלוש שכבות	11

בתי הספר המועוניינים להצטרף לתכנית יקבלו את התחייבות הבעלות למימון השעות לעיל באופן הבא:

דירוג חברתי כלכלי (לפי נתוני הלמ"ס) של הרשות בה מצוי בית הספר	אחוז השתתפות של הבעלות מסך הקצאת השעות
1-3	3%
4-6	5%
7-10	7%

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לחינוך טכנולוגי

הצגת מועמדות

1. בעת פרסום קול קורא, בתי ספר חדשים המעוניינים להצטרף לתכנית ימלאו את הבקשה ואת כל הפרטים הנדרשים לפי ההנחיות. **נדרש אישור חתום על ידי מנהל המוסד ובנוסף אישור חתום על ידי הבעלות ועל הסכמתם למימון חלקם בתכנית.**
2. בתי ספר ממשיכים נדרשים לעמוד בכל תנאי התוכנית, וכן לצרף אישור חתום של מנהל המוסד בדבר מחויבותו לתיקון הליקויים כפי שנדרש ע"י המשרד (ככל שנדרש).

אישור סופי לבקשות הצטרפות או המשך בתוכנית ינתן לאחר בדיקת כל המצורף.

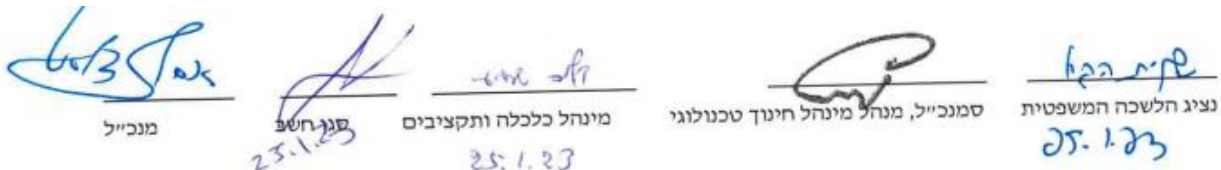
תקציב הצטיידות - מעבדות מדעים ורובטיקה (כפוף לקיומו של תקציב ייעודי להצטיידות)

תנאים לקבלת תקציב הצטיידות:

1. תקציב הצטיידות יוקצה רק עבור ביי"ס שעמדו בכל תנאי הסף הקבועים בקריטריונים (כלומר - רק בתי"ס שיזכו לתקציב עבור שעות הוראה יוכלו לקבל תקציב הצטיידות) ובהתאם לתחומים ולמיקודים שיפורסמו בקול הקורא.
2. ההצטיידות תתבצע בהתאם לתכניות הלימודים. יובהר כי גופים שיתקצבו מתקנה זו עבור הצטיידות מדעים לא יהיו זכאים לתקצוב מתקנת הצטיידות מדעים הכללית.
3. ההצטיידות תעשה על פי מפרט ההצטיידות הרלוונטי שיפורסם באתר מינהל חינוך טכנולוגי עבור מעבדות לכיתות המדעיות/טכנולוגיות בחט"ב.
4. התקציב מיועד לצורך השלמת ציוד המתאים לתכנים הנלמדים בתוכנית הלימודים הייעודית.
5. כל ביי"ס שיעמוד בתנאים האמורים יקבל סכום קבוע, שייגזר מהתקציב הנתון לחלוקה וממספר בתי הספר עבורם יוקצה התקציב והכל בכפוף להנחיות שיפורסמו בקול הקורא.
6. המוסד מתחייב כי אם המגמה עברה ניתן הציוד תיסגר, המשרד יהא רשאי לדרוש השבת הציוד במלואו או העברתו למוסדות אחרים שעמדו בקריטריונים, בהתאם להנחיות המשרד.

סנקציות וקנסות

במידה שיתברר, לאחר הקצאת התקציב, כי מוסד החינוך לא עמד בקריטריוני הסף האמורים ו/או כי הציג מצג שווא, יקוזז הסכום שהועבר לו מהתשלומים המגיעים לו במערכת התשלומים המרכזית של משרד החינוך (מת"מ).

מנכ"ל סגן חשב מינהל כלכלה ותקציבים סמנכ"ל, מינהל חינוך טכנולוגי נציג הלשכה המשפטית
25.1.23 25.1.23 25.1.23

מעודכן לתאריך 17.1.23